

עין משפט ונר מצוה

צא א מיי פ"ו מהל' מאלכות אסורות הל' טז סמג לאוין קלו קמא טושע"ע י"ד סי' ע סעיף א': **צב** ב מיי שם פט"ו הל' לו וע"ש צבי"מ טושע"ע שם סעיף ג':

רבינו גרשום

מי אמר שמואל הכי והאמר שמואל כבר שחתך. כלומר מי אמר שמואל איך מניחין כלי תחת הבשר (כלומר) ועד שיכלה וכו') הא כלה אדמומות מניחין ומותר אפי"ג דעדיין לא נצלה כל צרכו והאמר שמואל כבר שחתך עליה כו' והא הכא דגמר צלי הוא ואף על פי כן אסור: אגב (תורהפי' [דוחקא] דסכינא פליט דהם: הטמאין לרבות צירן. כלומר אלה הטמאין וגו' טמאים לא כתוב אלא הטמאים לרבות צירן וזהו ציר כשיוצא ממנו כשהוא מלוח: רוטב. שומנא: קיפא. כדמפרש בהעור והרוטב פירמא. [והוא] בשר מבושל יותר מדאי שאינו דומה שהוא אפי"כ טמא:

קרב:

דגים ועופות שמלחן זה עם זה אסורין. הדגים לצדן והקשה רבינו שמואל דא"כ הול"ל דגים שמלחן עם עופות אסורין וי"ל דא"כ הוה משמע אפילו העופות תפל והדגים מלוחים כמו דג טהור שמלחו עם דג טמא דצקמוך דמיי"ר צטהור מליח וטמא תפל וזה אינו כי בענין זה לא היו הדגים אסורין ונראה דאין העופות נאסרים מהדגים שנאסרו אפילו לאותו פירוש שצכל אסורין אמרינן חתיכה עצמה נעשית נצלה אם האיסור עצמו הולך ומתפשט ונאמר שגם אין הדם שנצנע בדגים נפלט מקצת עם זיר הדגים ונצנע בעופות אף על פי שכולה אין פולטין להיות מותרין על ידי כן כיוון דכבר גמרו פליטתן דמ"מ אין סבירא לאסור העופות דדס משרק שריק במליחה כמו צלליה וצדגים דרפו קרמיייהו הוא דלאמר א' לעיל דלא שריק דס עופות מיינייהו: **וְדָגִים רַבּוּ קַרְמִייהוּ וּפְלִאֵי וְעוֹפוֹת קַמִּיִּי**. פירש בקונטרס אצל זשר ובשר כמו שזה שוהה לפלוט כך זה שוהה לפלוט ושניהם פולטין יחד וכל זמן שתחתון טרוד לפלוט אינו צולע וכמו כן פירש בצקמוך [לקמן דף ק"ג]. גבי רצ ששת דמלח גרמא גרמא דמסיק אלא לא שגא ופירש בקונטרס ל"ש ומותר דכל זמן שטרודים לפלוט אינן צולעים וכשגא זה כבר נח זה ולפירושו תימנה כשמולחין הרבה חתיכות יחד זו אחר זו ומניחין שניה על הראשונה וכן שלישית וכן רביעית אפילו יש כמה חתיכות אע"פ שהראשונה גומרת פליטתה תחלה ופשטיה דאלא לא שגא (י' נמני) משמע ^א (שמותר למלוח כל אחד ואחד בפני עצמו וכן מפרש ר"ת אלא לא שגא) שאע"פ שהתחתון פולט תחלה אינו נאסר ולמה מותר כיוון שפליטת התחתון קודמת ונראה דהיינו טעמא משום דדס מישרק שריק במליחה כמו צלליה וכי היכי דשרי צללי זשרא עלוי זשרא אפילו לכתחלה אע"פ שכלה תחלה פליטתה צדד התחתון של דג האש משום דמשרק שריק הוא הדין נמי במליחה דשרי כה"ג ודגים דוקא משום דרפו קרמיייהו אסיירי משום דריכיבי ונצנע הדס בתוכן ולא שריק מיינייהו ומיהו היכא דאיכא גומות צדד עליון של תחתונות דלא מזי שריק קשה למה יהא מותרין דמעשים בכל יום שמואלאין גומות [בתחיתות] התחתונות מלאות זיר וניהוגין דדבר היתר וי"מ משום דפליטת זיר מושכת הרבה אחר פליטת הדס וכל

וזמן שמושך פליטת הזיר פולטות מה שצולעות מן העליונות אחר פליטת הדס ומה שצולעות מן העליונות זיר הוא ולא דס אצל דדגים אין לומר כן לפי שפליטת דג העופות מושכת אחר פליטת זיר הדגים וה"ר יוסף מאורליי"ש היה אומר לפי שפליטת הדגים נגמר קודם התחלת פליטת העופות לדך אינן פולטין עוד מה שצולעין מן העופות אצל זשר ובשר כיוון שלא נגמר פליטת דס תחתון קודם התחלת צליעתה מן העליון אין דרך פליטתה נסתמת דהואיל ופתוח לפלוט לא יחסם עד גמר פליטת החתיכה שעליה וכן אם מלחו שלישית ונתנו על העליונות קודם גמר פליטתה התחתונה פולטת עד שתגמור השלישית פליטתה וכן לעולם כל מה שיתנו עליה תצנע ותפלוט כיון שלא נחה רגע אחת ואי"ת נהי דלפי שני הטעמים האלו אין לאסור מחמת פליטת חתיכה העליונה מ"מ נאסור מחמת דס הצלוע במלח שצין חתיכה לחתיכה שנמחה צזיר שצגומות אחר פליטת כל הדס והזיר דבשלמא בכל חתיכה מלוחה דעלמא אין המלח שעליה אוסרה לפי שמועט הוא הדס הצלוע במלח ואינו יכול עוד לזוז משם כלל אצל כאן שנמחה המלח צזיר שצגומא ונעשה צלול היה לו לדס זה לאסור כדי קליפה ושמא לא אמרינן מליח הרי הוא כרותא אלא בשעת פליטה אצל אחר גמר פליטה לא חשיב כרותא דפסק כח המלח מחמת שהפליט את הזשר ויוצא כח המלח עם הדס אי נמי י"ל שהמלח שעל הזשר מעכב הדס הזה מליכנס בצשר ולפי זאת השני טעמים שפירשתי דכל זמן שהתחתונה פולטת זיר צולעת ופולטת דס העליונות עם זיר שלה א' או כל זמן שתתוחה לפלוט צולעת ופולטת צריך להמתין לתחתונה עד שתשהה העליונה שיעור צליה שעד אותה שעה אין התחתונה יוצאת מידי דמה ומיהו עדיין י"ל טעם אחר דכל זמן שהצשר טרוד לפלוט זיר אין צולע דס וזמן פליטת הזיר אינו כלה כל כך מהרה ומכל מקום זשר שבתוך הזיר כגון צכלי שאינו מנוקב אין להחיר מטעם זה דאין לו שם כח לפלוט מחמת שהוא שקוע בתוך הזיר וצולע והיינו טעמא דשמואל דלאמר לקמן (דף ק"ג). אין מולחין אלא צכלי מנוקב דאע"ג דעדיין לא גמר הזשר פליטת דמו צולע כדפרישית והיכא דחזיה של חתיכה בתוך הזיר וחזיה בתוך מה שבתוכו אסור ומה שבתוך מותר כדפרישית לעיל צפרק גיד הנשה (דף י"ז:) גבי גדי שצלאו בחלבז והיכא ששהה הזשר במלח כשיעור צליה על דף אחד ואח"כ הושם צגיגית ושהה שם כל הלילה ואחר כך נמצא הכלי מלא מיץ מן המליח שיצא מן הזשר אירע מעשה צביתו של רש"י והשיב דמאחר ששהה הזשר במלח כדי שיעור קודם שהושם צכלי אין המים הנמצאים צכלי מין דס אלא מוחל בעלמא וכן נראה ותעד שאותו המוחל הוא היתר מיד כששהה שיעור צליה הוא מותר להדיחו ולצבלו בקדרה אע"פ שלא נפלט ממנו המוחל היוצא אח"כ ואין לאסור נמי המוחל מחמת המלח שעל הזשר שנמחה בתוכו דאם מכח זה צאנו לאסור זשר הנופל באותו מוחל לפי שיש בו רוב מלח שעל הזשר ואין נאכל מחמת מלחו ליחשב כרותא ואוסר את הזשר א"כ גם מטעם זה יאסר כל הזשר שצעולם כשמניחין אותו בתוך הכלי להדיחו שנמחה המלח שעל הזשר צמים דמה לי מים מה לי מוחל כיוון דשניהם של היתר אלא צריך לומר שהדס שצמלח מתייבש צו ואין צו כח ליצנע בצשר אלא עומד במקומו אע"פ שנמחה בתוך אותו מוחל כמו שפי' גבי אותן גומות שצבשר דמה לי גומא מלאה זיר ומה לי כל הזשר בתוך הזיר או מטעם שפסק כח המלח מחמת שהפליט הזשר ולא חשיב כרותא כדפרישית לעיל ומ"מ אין להקל שכבר נהגו העם איסור: **הַטְּמָאִים** **לְאִסוּר צִירָן**. דרשה גמורה היא גבי שרצים וצמחה חוץ מגבי דגים כדפרישית צפרק גיד הנשה (לעיל דף ט"ז): גבי שאני זיר דזיעה בעלמא הוא:

וְרוֹטְבֵן וְקִיפָה שְׂדָחָן. וא"ת ומיפוק ליה ממשרת ליתן טעם כעיקר דמשם אתה דן לכל התורה כדאיתא פרק אלו עוברין (פסחים דף מד:) וי"ל דעיקר דרשה לא אינטריך אלא לצירן ושאר היו אסמכתא בעלמא כדאמר פרק אלו מציאות (צ"מ דף ל:) גבי והתעלמת דעיקר קרא לזקן ואינו לפי כבודו אי נמי אינטריך נמי לרוטבן וקיפה ואשמעינן דמחוי כממש אם המחה השרץ וגמעו דהוי כאכילה דס"ד דצטתיה לא מיחייב כיון דאכילה כתיבא ציה והכי איתא צהעור והרוטב (לקמן דף ק"ג) דמייתי לה אהמחה את החלבז וגמעו ואם תאמר אם כן היכי דריש מינה דצירן אסור כיון דאינטריך להכי ויש לומר דשקולים הם ומזיר גופיה לא הוה שמעינן דלהוי חסיה כאכילה דהוי מצינן לאוקומי כשהקפדו ואכלו: **וְקִיפָה שְׂדָחָן**. צהעור והרוטב (גו"ש) מפרש קיפה פירמא ופריך הוא עצמו ליעמא טומאת אולכין אלא מאי קיפה תצלין ^א והיה יכול להיות צין פירמא צין תצלין דאתא לאשמועינן דשתייתה כאכילתה וכן פירש בקונטרס פירמא זשר ותצלין הנקפה צשולי הקדרה ומיהו לא היה לו לומר הנקפה:

כל הבשר פרק שמיני חולין

ומשפיה. כמו (צ"מ דף ט.) השופה יין לחצירו קולי"ר כלומר יערה השומן העליון צנחת מכלי אל כלי כדי שלא יתערב הדס צו. וראיתי בהלכות גדולות דדוקא נקט תרי גללי כלומר מעט מלח אצל מלח הרבה פוסק כח הדס ועושהו כמים והוא נעכר ומתערב עם השומן: **ומי אמר שמואל הכי**.

דלאחר שיכלה כל מראה אדמומית שצו מותר: **והאמר שמואל כו'**. והאי זשר כבר נצלה: **שאני הסס דאגז דוחקא דסכינא פליט**. לעולם כשתעלה תמרתו אין הדס יוצא ממנו ע"י האור ושמוניות הוא ומותר אצל כשחותכו וכוצע עליו את הסכין הוא דוחקו ואם נשאר צו דס דוחקו והוא יוצא: **דגים ועופות**. לאו דווקא עופות דכל שכן זשר אחר לפי שהוא קשה מצשר עופות: **אסורין**. [הדגים לצדן] שהדס יוצא מן הצשר ונצנע בדגים: **אפילו עופות ועופות ננמן אסיירי**. כדאמרינן לקמן (דף ק"ג). אין מולחין זשר אלא על גבי כלי מנוקב לפי שהדס היוצא נשאר צכלי וחוזר ונצנע בצשר: **אפילו עופות**

ודגים ננמן שרי. שהרי הדס יוצא דמה לי דגים ומה לי שאר שמי חתיכות הנמלחות זו על גב זו שאע"ג שהדס יוצא מעליונה לתחתונה אין נאסרין אם הכלי מנוקב: **לעולם צכלי מנוקב**. והיינו טעמא דדגים אסורין: **משום דדגים רפו קרמיייהו**. קרום שלהן רך: **וקדמי ופלטי**. ממהרין לפלוט זיר שלהן: **ועופות קמיעי**. צומתין אשטריני"ט. כלומר אין ממהרין לפלוט וכבר נחו הדגים מלפלוט ועדיין עופות פולטין הלכך צלעי דגים אצל זשר ובשר כמה שזה שוהה לפלוט כך זה שוהה לפלוט ושניהם פולטין יחד וכל זמן שהתחתון טרוד בצליטה אינו צולע: **אימלח ליה זשר שחוטה צהדי זשר נצלה**. וצכלי מנוקב כמשפט המלוחים זשר וקמיצעיא ליה מי אמרינן כי היכי דגבי דס לא חיישינן דלנמא פלט עליון וצלע תחתון דאמרינן כל זמן שטרודים צפליטה אינן צולעין ושניהם נחין יחד מפליטתן ה"נ לא שגא או לא: **אמר ליה הטמאים**. ה"א יתירא דגבי הטמאים לכם בכל השרץ (ויקרא י"א): **לאסור לצירן ורוטבן וקיפה**. פירמא זשר ותצלין הנקפה צשולי הקדירה וכיון דצירן אסור מיתסר הצשר השחוט מחמת זיר הטרפה שהוא נוח ליצנע מן הדס: **הכי**

ומר שהצא צגומות זיר הוא ולא דס אצל דדגים אין לומר כן לפי שפליטת דג העופות מושכת אחר פליטת זיר הדגים וה"ר יוסף מאורליי"ש היה אומר לפי שפליטת הדגים נגמר קודם התחלת פליטת העופות לדך אינן פולטין עוד מה שצולעין מן העופות אצל זשר ובשר כיוון שלא נגמר פליטת דס תחתון קודם התחלת צליעתה מן העליון אין דרך פליטתה נסתמת דהואיל ופתוח לפלוט לא יחסם עד גמר פליטת החתיכה שעליה וכן אם מלחו שלישית ונתנו על העליונות קודם גמר פליטתה התחתונה פולטת עד שתגמור השלישית פליטתה וכן לעולם כל מה שיתנו עליה תצנע ותפלוט כיון שלא נחה רגע אחת ואי"ת נהי דלפי שני הטעמים האלו אין לאסור מחמת פליטת חתיכה העליונה מ"מ נאסור מחמת דס הצלוע במלח שצין חתיכה לחתיכה שנמחה צזיר שצגומות אחר פליטת כל הדס והזיר דבשלמא בכל חתיכה מלוחה דעלמא אין המלח שעליה אוסרה לפי שמועט הוא הדס הצלוע במלח ואינו יכול עוד לזוז משם כלל אצל כאן שנמחה המלח צזיר שצגומא ונעשה צלול היה לו לדס זה לאסור כדי קליפה ושמא לא אמרינן מליח הרי הוא כרותא אלא בשעת פליטה אצל אחר גמר פליטה לא חשיב כרותא דפסק כח המלח מחמת שהפליט את הזשר ויוצא כח המלח עם הדס אי נמי י"ל שהמלח שעל הזשר מעכב הדס הזה מליכנס בצשר ולפי זאת השני טעמים שפירשתי דכל זמן שהתחתונה פולטת זיר צולעת ופולטת דס העליונות עם זיר שלה א' או כל זמן שתתוחה לפלוט צולעת ופולטת צריך להמתין לתחתונה עד שתשהה העליונה שיעור צליה שעד אותה שעה אין התחתונה יוצאת מידי דמה ומיהו עדיין י"ל טעם אחר דכל זמן שהצשר טרוד לפלוט זיר אין צולע דס וזמן פליטת הזיר אינו כלה כל כך מהרה ומכל מקום הזשר שבתוך הזיר כגון צכלי שאינו מנוקב אין להחיר מטעם זה דאין לו שם כח לפלוט מחמת שהוא שקוע בתוך הזיר וצולע והיינו טעמא דשמואל דלאמר לקמן (דף ק"ג). אין מולחין אלא צכלי מנוקב דאע"ג דעדיין לא גמר הזשר פליטת דמו צולע כדפרישית והיכא דחזיה של חתיכה בתוך הזיר וחזיה בתוך מה שבתוכו אסור ומה שבתוך מותר כדפרישית לעיל צפרק גיד הנשה (דף י"ז:) גבי גדי שצלאו בחלבז והיכא ששהה הזשר במלח כשיעור צליה על דף אחד ואח"כ הושם צגיגית ושהה שם כל הלילה ואחר כך נמצא הכלי מלא מיץ מן המליח שיצא מן הזשר אירע מעשה צביתו של רש"י והשיב דמאחר ששהה הזשר במלח כדי שיעור קודם שהושם צכלי אין המים הנמצאים צכלי מין דס אלא מוחל בעלמא וכן נראה ותעד שאותו המוחל הוא היתר מיד כששהה שיעור צליה הוא מותר להדיחו ולצבלו בקדרה אע"פ שלא נפלט ממנו המוחל היוצא אח"כ ואין לאסור נמי המוחל מחמת המלח שעל הזשר שנמחה בתוכו דאם מכח זה צאנו לאסור זשר הנופל באותו מוחל לפי שיש בו רוב מלח שעל הזשר ואין נאכל מחמת מלחו ליחשב כרותא ואוסר את הזשר א"כ גם מטעם זה יאסר כל הזשר שצעולם כשמניחין אותו בתוך הכלי להדיחו שנמחה המלח שעל הזשר צמים דמה לי מים מה לי מוחל כיוון דשניהם של היתר אלא צריך לומר שהדס שצמלח מתייבש צו ואין צו כח ליצנע בצשר אלא עומד במקומו אע"פ שנמחה בתוך אותו מוחל כמו שפי' גבי אותן גומות שצבשר דמה לי גומא מלאה זיר ומה לי כל הזשר בתוך הזיר או מטעם שפסק כח המלח מחמת שהפליט הזשר ולא חשיב כרותא כדפרישית לעיל ומ"מ אין להקל שכבר נהגו העם איסור: **הַטְּמָאִים** **לְאִסוּר צִירָן**. דרשה גמורה היא גבי שרצים וצמחה חוץ מגבי דגים כדפרישית צפרק גיד הנשה (לעיל דף ט"ז): גבי שאני זיר דזיעה בעלמא הוא:

וְרוֹטְבֵן וְקִיפָה שְׂדָחָן. וא"ת ומיפוק ליה ממשרת ליתן טעם כעיקר דמשם אתה דן לכל התורה כדאיתא פרק אלו עוברין (פסחים דף מד:) וי"ל דעיקר דרשה לא אינטריך אלא לצירן ושאר היו אסמכתא בעלמא כדאמר פרק אלו מציאות (צ"מ דף ל:) גבי והתעלמת דעיקר קרא לזקן ואינו לפי כבודו אי נמי אינטריך נמי לרוטבן וקיפה ואשמעינן דמחוי כממש אם המחה השרץ וגמעו דהוי כאכילה דס"ד דצטתיה לא מיחייב כיון דאכילה כתיבא ציה והכי איתא צהעור והרוטב (לקמן דף ק"ג) דמייתי לה אהמחה את החלבז וגמעו ואם תאמר אם כן היכי דריש מינה דצירן אסור כיון דאינטריך להכי ויש לומר דשקולים הם ומזיר גופיה לא הוה שמעינן דלהוי חסיה כאכילה דהוי מצינן לאוקומי כשהקפדו ואכלו: **וְקִיפָה שְׂדָחָן**. צהעור והרוטב (גו"ש) מפרש קיפה פירמא ופריך הוא עצמו ליעמא טומאת אולכין אלא מאי קיפה תצלין ^א והיה יכול להיות צין פירמא צין תצלין דאתא לאשמועינן דשתייתה כאכילתה וכן פירש בקונטרס פירמא זשר ותצלין הנקפה צשולי הקדרה ומיהו לא היה לו לומר הנקפה:

וילמא

מסורת חש"ם

א) גבי הרי"ף נצלה, ב) צירות ו: לקמן קכ, ג) עיי' מוס' לעיל ט: סוף ד"ה שאני זיר מה שהניחו בקצת תימה, ד) מהרי"ם מח"ז, ה) וי"ל שאע"פ שהתחתון גמר פליטתו תחלה אינו נאסר וכן מפרש ר"ת אלא לא שגא ועיי' לשון הראש"ש בס"י ל"ז, ו) וי"ל והכא',

תורה אור השלם

1. אלה הטמאים לכם בכל השרץ כל הנגע בדם במוקד יטקאו עד הקרב: ויקרא יא לא

גציון חש"ם

גב' ארי"ג דגים וכו', צרי"ף והראש"ש הגי' וארי"ג אש: שם לאסור צירן ורוטבן וכו'. ע"ל דף קכב ע"ב מוס' ד"ה למיטא ודף קכו ע"ב מוס' ד"ה צנבלתה:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א תוס' ד"ה דגים וכו' במליחה כמו צלליה וצדגים וכו' הוא דלאמר דלא שריק וכו' לצי"ל: **ב** ד"ה ודגים וכו' ופולטת דס העליונות עם זיר שלה אז. מלת אז נמחק. ויצי' אז:

לעזי רש"י

קולי"ר. לשפוך. אשטריני"ט [אישטרייני"ט]. סוגר.

מוסף רש"י

הטמאים. צשרצים כתיב, והי"א יתירא קדריש (קמחן קכ). אלה הטמאים לכם בכל השרץ, הי"א יתירא (בבבורות ו:). צירן. שומן הדג (שם), וקיפה. יטקוין זשר וקפלטות שצשולי קדירה (שם).

מסורת הש"ס

(א) [לעיל 15: קרא: קרב. פסחים עו.], (ב) [י"ז ליה היה טהור מליח וטמא תפל מותר וכ"א בתוספתא תרומות רפ"ט וכן בתוס' בכורות לא: ד"ה אי"ן], (ג) [ג' הרי"ף והרא"ש איבעיא להו הוילין ואיבעי דם באברים מי שרי למיכל מיניה באומנא או לא ויש חילוק לענין דינא בין הגירסאות ועי' בב"י סי' סו ד"ה השוכר], (ד) [לעיל קד.], (ה) [שבת קל.], (ו) [ויקרא טו. 1] [לקמן], (ז) [לעיל עה.], (ט) [בתרומות פ"י מ"ח], (י) [י"ז אין להסיר].

תורה אור השלם

- ↑ ראשית בבברי אדמוךר תביא בית יי אלהיה לא תבשל גדי בקרבן אמו:

שמות כג יט
2. לא תאכלו כל גבלה לגר אשר בשעריך תתננה ואכלה או מכר לקביר כי עם קדוש אתה לוי אלהיך לא תבשל גדי בקרבן אמו:

דברים יד כא
3. וישלח יהודה את גדי העזים ביד רעהו העדלמי לקחת הערבון מיד האשה ולא מץאה:
בראשית לח כ

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אכל אין וכו' דא"כ טעם:
(ב) תוס' ד"ה אין וכו' ובלעי דם:

לעזי רש"י

שלמיי"א [ש"ל יימ"א].
מלח הסלענאנטרייל
[אינטרווייו].
שומן המעיט.
טבחיי"א [טבחיא"ה].
חלחות.

מוסף רש"י

מליח הרי הוא כרותח וכבוש הרי הוא כמבושל.
ראה לעיל 15 ז.
אלא ע"ג כלי מנוקב.
לפי שהם היוא נשאר ככלי וחוזר ונכלע כנשר (ועי' קיב.).
נאמר לא תאכלו כל נבלה.
ונאמר באותו פסוק עלמו לא תבשל גדי, משמע כל האסור משום נבלה טהא צו איסור נשר תכלז (שבת קל.).

הני מילי דמן. כלומר הני מילי לגבי דם וכגון ככלי שאינו מנוקב דבתר דפלט הדר בלע: **אכל זירן**. זיעה הוא ולא מיתסר והכא לדם ליכא למיחש דמנוקב הוא (א) וא"כ כשרה וכשרה נמי: **קמ"ל** דזיר אסור וזיר נוח ליבלע הוא: **מאי לאו שניהם מלוחים**. ושמע מינה זיר נמי לא מייבלע כל זמן שעסוקים בפליטה: **וש"מ זירן מותר** לא פליט טמא מידי אכל שניהם מלוחים דטמא נמי פליט אסור וכ"ש טמא מליח וטהור תפל: **הא שניהם מלוחים שרי**. דשניהם טרודים בפליטה: רצ הונא דלא צעי הדחה ברישא דחלליה צי טבחה. כל רחי"ת השכר מתרגמינן חילול^[1]: **מילחא גלגליה**. מלח גסה שלמיי"א: **ומניפיז ליה**. למילחא לאחר זמן מפני שהדם נבלע צה אכל מלח דקה אין לריץ לנפץ שהיא נתכת מעצמה: **אין מחזיקין דם**. אינן בחזקת דם ליאסר אס לא נמלחו: **הדרא דכנתא**. דקין סבביז **הכנתא** אנטרייל: **ומעיא**. קבה וכרס ושאר הדקין: **וכרכשא**. טבחיי"א. אכל הלז והריאה והכבד וכנתא גופה יש בהן דם וזריכין למימלח: **אלא ל"ש**. ומותר וטעמא כדפרשנין לעיל (דף קיז: ד"ה ועפות) דכל זמן שטרודים לפלוט אינן בולעים וכשנת זה כבר נת זה: **הרי זה מכביד אס הכשר**. לפי שצטעת שחיטתה היא טרודה להוציא דם וכשצובר מפרקתה ממוך לרמה אין צה כח להתאנח ולהוציא דם והיא נחה ושוקטת והדם נבלע באצריה ומכביד הכשר ומנלא גוזל את הצריות כשהוא מוכרה צמשקל והדם שוקל: **איבעיא להו היכי קאמר**. האי ומצליע דם דקמני כוליה חד איסורא הוא וה"ק מכביד את הכשר ומנלא גוזל את הצריות הוא משום דמצליע דם שמכביד את משקלה והצלעת דם לפרושי גוזל את הצריות נקט לה: **הא לנידיה**. דליכא למימר משום גזילה שרי לפי שהוא חוזר ויוא ע"י מלח: **או דילמא לנידיה נמי אסור**. ומרתני איסורי קחשיז חדא דגוזל את הצריות ומדא דמצליע דם וצוב אינו יואל ואוכל דם: **בתנאי' אינו עובר בלא טעשה**. היא גופה לא אינטריץ דהעלהא לאו דאורייתא אלא דיוקא דילה אינטריץ למידק מינה הא אוכל עוף תכלז עובר ולאפוקי מדרבי עקיבא דאמר^[2] פרט לעופות: **גמ' אינו צא לידי לא טעשה**. כלומר אין לחוש שנת יאכלנו ויעצור עליו דאי נמי אכיל ליה לא עבר: **בתנאי' מותר לצשל ומותר בהנאה**. דאין צו משום נשר תכלז כדיליף בגמרא [ע"ג]. ובאכילה מיהא אסור משום איסור טמאה: **פרט לעוף וחיה ובהמה טמאה**. גדי פרט לעוף שאינו בהמה. גדי פרט לחיה שאינה בהמה דאע"ג דחיה בכלל בהמה^[3] אתא קרא יתירא ומפקיע. גדי ולא את הבהמה טמאה

אכל בהמה טהורה דלאו גדי כגון פרה ורחל איתרבאי מקראי כדקמני בצרייתא בגמרא [ע"ג]: **נאמר לא תאכלו כל נבלה ונאמר**. באותו פסוק עלמו לא תבשל גדי תכלז אמו דמשמע כל שנוא צו איסור נבלה יש צו משום נשר תכלז: **גמ' מנהגי מילי**. דכל בהמה צמשמע: כאן

כל הבשר פרק שמיני חולין

וליימא ליה מדרשמואל. דאמר שמואל^[4] מליח הרי הוא כרותח וכבוש הרי הוא כמבושל אי מדרשמואל הוה אמינא הני מילי דמן אבל צירין ורוטבן לא קמשמע לן מיתיבי דג טהור שמלחו עם דג טמא מותר מאי לאו שהיו שניהן מלוחין לא כגון שהיה טהור מליח וטמא תפל והא מדקתני סיפא^[5] (אבל אם היה טהור מליח וטמא תפל) מכלל דרישא בששניהם מלוחין עסקינן^[6] פרושי קא מפרש טהור שמלחו עם דג טמא מותר כיצד שהיה טהור מליח וטמא תפל ה"נ מסתברא דאי סלקא דעתך רישא שניהם מלוחים השתא שניהם מלוחים שרי טהור מליח וטמא תפל מיבעיא אי משום הא לא איירא תנא סיפא לגלויי רישא דלא תימא רישא טהור מליח וטמא תפל אבל שניהם מלוחין אסור תנא סיפא טהור מליח וטמא תפל מכלל דרישא שניהן מלוחין ואפ"ה שרי ת"ש מסיפא דסיפא אבל אם היה טמא מליח וטהור תפל אסור טמא מליח וטהור תפל הוא דאסור הא שניהן מלוחין שרי אידיי דתנא רישא טהור מליח וטמא תפל תנא נמי סיפא טמא מליח וטהור תפל (סימן בישרא דמנה נפקותא) אמר שמואל **"אין הבשר יוצא מידי דמו אלא א"כ מולחו יפה יפה ומדיחו יפה יפה** אתמר רב הונא אמר מולח ומדיח במתניתא תנא ימדיח ומולח ומדיח ולא פליגי יהא דחלליה בי טבחה הא דלא חלליה בי טבחה רב דימי מנהדרעא מלח ליה במילחא גלגליתא יומניפיז ליה אמר רב משרשיא **"אין מחזיקין דם בבני מעיים** תרגמא אכרכשא ומעייא והדרא דכנתא אמר שמואל **יאין מניחין בשר מליח אלא ע"ג כלי מנוקב רב ששת מלח ליה גרמא גרמא תרי מאי טעמא לא משום דפריש מהאי ובלע האי חד נמי פריש מהאי גיסא ובלע האי גיסא**

אלא ילא שנא אמר שמואל משום ר' חייא השובר מפרקתה של בהמה קודם שתצא נפשה הרי זה מכביד את הבשר וגוזל את הבריות ומבליע דם באברים ^[7]איבעיא להו היכי קאמר מכביד את הבשר וגוזל את הבריות משום דמבליע דם באברים הא לדידיה שפיר דמי או דלמא לדידיה נמי אסור תיקו: **בתנאי' המעלה את העוף עם הגבינה על השלחן אינו עובר בלא תעשה: גמ' הא אוכלו עובר בלא תעשה** שמע מינה בשר עוף בחלב דאורייתא אימא המעלה את העוף עם הגבינה על השולחן אינו בא לידי לא תעשה: **בתנאי' בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה אסור לבשל ואסור בהנאה בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טמאה בשר בהמה טמאה בחלב בהמה טהורה מותר לבשל ומותר בהנאה ^[7]ר"ע** אומר יחיה ועוף אינם מן התורה שנאמר **י**לא תבשל גדי בחלב אמו **ג'** פעמים פרט לחיה ולעוף ובהמה טמאה ^[8]רבי יוסי הגלילי אומר נאמר ²לא תאכלו כל נבלה ונאמר לא תבשל גדי בחלב אמו את שאסור משום נבלה אסור לבשל בחלב עוף שאסור משום נבלה יכול יהא אסור לבשל בחלב ת"ל בחלב אמו יצא עוף שאין לו חלב אם: **גמ' מנא הני מילי א"ר** אלעזר אמר קרא ³וישלח יהודה את גדי העזים כאן

אלא ילא שנא אמר שמואל משום ר' חייא השובר מפרקתה של בהמה קודם שתצא נפשה הרי זה מכביד את הבשר וגוזל את הבריות ומבליע דם באברים ^[7]איבעיא להו היכי קאמר מכביד את הבשר וגוזל את הבריות משום דמבליע דם באברים הא לדידיה שפיר דמי או דלמא לדידיה נמי אסור תיקו: **בתנאי' המעלה את העוף עם הגבינה על השלחן אינו עובר בלא תעשה: גמ' הא אוכלו עובר בלא תעשה** שמע מינה בשר עוף בחלב דאורייתא אימא המעלה את העוף עם הגבינה על השולחן אינו בא לידי לא תעשה: **בתנאי' בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה אסור לבשל ואסור בהנאה בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טמאה בשר בהמה טמאה בחלב בהמה טהורה מותר לבשל ומותר בהנאה ^[7]ר"ע** אומר יחיה ועוף אינם מן התורה שנאמר **י**לא תבשל גדי בחלב אמו **ג'** פעמים פרט לחיה ולעוף ובהמה טמאה ^[8]רבי יוסי הגלילי אומר נאמר ²לא תאכלו כל נבלה ונאמר לא תבשל גדי בחלב אמו את שאסור משום נבלה אסור לבשל בחלב עוף שאסור משום נבלה יכול יהא אסור לבשל בחלב ת"ל בחלב אמו יצא עוף שאין לו חלב אם: **גמ' מנא הני מילי א"ר** אלעזר אמר קרא ³וישלח יהודה את גדי העזים כאן

אלא ילא שנא אמר שמואל משום ר' חייא השובר מפרקתה של בהמה קודם שתצא נפשה הרי זה מכביד את הבשר וגוזל את הבריות ומבליע דם באברים ^[7]איבעיא להו היכי קאמר מכביד את הבשר וגוזל את הבריות משום דמבליע דם באברים הא לדידיה שפיר דמי או דלמא לדידיה נמי אסור תיקו: **בתנאי' המעלה את העוף עם הגבינה על השלחן אינו עובר בלא תעשה: גמ' הא אוכלו עובר בלא תעשה** שמע מינה בשר עוף בחלב דאורייתא אימא המעלה את העוף עם הגבינה על השולחן אינו בא לידי לא תעשה: **בתנאי' בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה אסור לבשל ואסור בהנאה בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טמאה בשר בהמה טמאה בחלב בהמה טהורה מותר לבשל ומותר בהנאה ^[7]ר"ע** אומר יחיה ועוף אינם מן התורה שנאמר **י**לא תבשל גדי בחלב אמו **ג'** פעמים פרט לחיה ולעוף ובהמה טמאה ^[8]רבי יוסי הגלילי אומר נאמר ²לא תאכלו כל נבלה ונאמר לא תבשל גדי בחלב אמו את שאסור משום נבלה אסור לבשל בחלב עוף שאין לו חלב אם: **גמ' מנא הני מילי א"ר** אלעזר אמר קרא ³וישלח יהודה את גדי העזים כאן

אלא ילא שנא אמר שמואל משום ר' חייא השובר מפרקתה של בהמה קודם שתצא נפשה הרי זה מכביד את הבשר וגוזל את הבריות ומבליע דם באברים ^[7]איבעיא להו היכי קאמר מכביד את הבשר וגוזל את הבריות משום דמבליע דם באברים הא לדידיה שפיר דמי או דלמא לדידיה נמי אסור תיקו: **בתנאי' המעלה את העוף עם הגבינה על השלחן אינו עובר בלא תעשה: גמ' הא אוכלו עובר בלא תעשה** שמע מינה בשר עוף בחלב דאורייתא אימא המעלה את העוף עם הגבינה על השולחן אינו בא לידי לא תעשה: **בתנאי' בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה אסור לבשל ואסור בהנאה בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טמאה בשר בהמה טמאה בחלב בהמה טהורה מותר לבשל ומותר בהנאה ^[7]ר"ע** אומר יחיה ועוף אינם מן התורה שנאמר **י**לא תבשל גדי בחלב אמו **ג'** פעמים פרט לחיה ולעוף ובהמה טמאה ^[8]רבי יוסי הגלילי אומר נאמר ²לא תאכלו כל נבלה ונאמר לא תבשל גדי בחלב אמו את שאסור משום נבלה אסור לבשל בחלב עוף שאין לו חלב אם: **גמ' מנא הני מילי א"ר** אלעזר אמר קרא ³וישלח יהודה את גדי העזים כאן

וליימא ליה מדרשמואל. דאמר שמואל^[4] מליח הרי הוא כרותח וכבוש הרי הוא כמבושל אי מדרשמואל הוה אמינא הני מילי דמן אבל צירין ורוטבן לא קמשמע לן מיתיבי דג טהור שמלחו עם דג טמא מותר מאי לאו שהיו שניהן מלוחין לא כגון שהיה טהור מליח וטמא תפל והא מדקתני סיפא^[5] (אבל אם היה טהור מליח וטמא תפל) מכלל דרישא בששניהם מלוחין עסקינן^[6] פרושי קא מפרש טהור שמלחו עם דג טמא מותר כיצד שהיה טהור מליח וטמא תפל ה"נ מסתברא דאי סלקא דעתך רישא שניהם מלוחים השתא שניהם מלוחים שרי טהור מליח וטמא תפל מיבעיא אי משום הא לא איירא תנא סיפא לגלויי רישא דלא תימא רישא טהור מליח וטמא תפל אבל שניהם מלוחין אסור תנא סיפא טהור מליח וטמא תפל מכלל דרישא שניהן מלוחין ואפ"ה שרי ת"ש מסיפא דסיפא אבל אם היה טמא מליח וטהור תפל אסור טמא מליח וטהור תפל הוא דאסור הא שניהן מלוחין שרי אידיי דתנא רישא טהור מליח וטמא תפל תנא נמי סיפא טמא מליח וטהור תפל (סימן בישרא דמנה נפקותא) אמר שמואל **"אין הבשר יוצא מידי דמו אלא א"כ מולחו יפה יפה ומדיחו יפה יפה** אתמר רב הונא אמר מולח ומדיח במתניתא תנא ימדיח ומולח ומדיח ולא פליגי יהא דחלליה בי טבחה הא דלא חלליה בי טבחה רב דימי מנהדרעא מלח ליה במילחא גלגליתא יומניפיז ליה אמר רב משרשיא **"אין מחזיקין דם בבני מעיים** תרגמא אכרכשא ומעייא והדרא דכנתא אמר שמואל **יאין מניחין בשר מליח אלא ע"ג כלי מנוקב רב ששת מלח ליה גרמא גרמא תרי מאי טעמא לא משום דפריש מהאי ובלע האי חד נמי פריש מהאי גיסא ובלע האי גיסא**

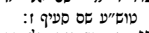
אלא ילא סגי אלא מכח מילתיה דשמואל דמייתי בהמה אכל דשמואל לחוד סגי ומשני הוה אמינא הני מילי דמן וכאן אין שייך לאסור משום דמשרק שריק או כבולעו כך פולטו: **במאי לאו שניהם מלוחין**. אלמא לא בלע ולא גרסינן וש"מ דזירן מותר דהא משנה שלמה היא (ט) במסכת ע"ז (דף לה) דג טמא זיירו אסור ובסיפא דהך צרייתא נמי קתני טמא מליח וטהור תפל אסור: **טהור מליח וטמא תפלא מותר**. גבי מליח כרותח לא שייך לא עילאה גבר ולא תתאה גבר ואפילו קליפה לא צעי אע"ג דאמרין (פסחים דף עו.) גבי עילאה ותתאה אדמיקר ליה בלע ויש ללמוד מכאן דא"ל להגעיל דפוקי גבינות העובדי כוכבים ומותר לעשות בהם גבינות לישראל ולמולחן בתוכן דהוי כמו טהור מליח וטמא תפל דאין שייך מליחה צען ולא נעשה עך רותח ע"י מליחה ומעשים בכל יום דמלח בקערה שמשתמשין בה נשר לוקחים ממנו לתת ממנו תכלז והמחמיר תבא עליו נכרה: **אין מחזיקין דם בבני מעיים**. ללאסור מטעם זה למלוח בני מעיים עם שאר נשר משום דלא טרידי לפלוט (ו) דצלעי דם כמו דגים דהכא דם משרק שריק אכל דגים רפו קרמייהו כדפי' לעיל (דף קיז: ד"ה דגים) ואין להסיר מטעם שריקה אס היו שופיזן דם על הכשר צטעת זליה דדוקא דם הנפלט נופל עם הזיר ע"י זליה או ע"י מליחה כדאמר לעיל (דף קיא.) דשריק אכל היכא דהוי הדם צעייה לא אשכחן: **אלא כ"ש**. ומותר בכל ענין אע"פ שמנית השניה על אותה שנמלחה תמלה כדפרשית לעיל: **בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה כו'**. הוא דקין נשר עוף לרצנן דאסור מן המורה דדוקא ר"ע הוא דאמר מיה ועוף אינם מן המורה ונפקא לן מדדריש לקמן את שאסור משום נבלה אסור לצשלו תכלז: אלא

אלא ילא שנא אמר שמואל משום ר' חייא השובר מפרקתה של בהמה קודם שתצא נפשה הרי זה מכביד את הבשר וגוזל את הבריות ומבליע דם באברים ^[7]איבעיא להו היכי קאמר מכביד את הבשר וגוזל את הבריות משום דמבליע דם באברים הא לדידיה שפיר דמי או דלמא לדידיה נמי אסור תיקו: **בתנאי' המעלה את העוף עם הגבינה על השלחן אינו עובר בלא תעשה: גמ' הא אוכלו עובר בלא תעשה** שמע מינה בשר עוף בחלב דאורייתא אימא המעלה את העוף עם הגבינה על השולחן אינו בא לידי לא תעשה: **בתנאי' בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה אסור לבשל ואסור בהנאה בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טמאה בשר בהמה טמאה בחלב בהמה טהורה מותר לבשל ומותר בהנאה ^[7]ר"ע** אומר יחיה ועוף אינם מן התורה שנאמר **י**לא תבשל גדי בחלב אמו **ג'** פעמים פרט לחיה ולעוף ובהמה טמאה ^[8]רבי יוסי הגלילי אומר נאמר ²לא תאכלו כל נבלה ונאמר לא תבשל גדי בחלב אמו את שאסור משום נבלה אסור לבשל בחלב עוף שאסור משום נבלה יכול יהא אסור לבשל בחלב ת"ל בחלב אמו יצא עוף שאין לו חלב אם: **גמ' מנא הני מילי א"ר** אלעזר אמר קרא ³וישלח יהודה את גדי העזים כאן

אלא ילא שנא אמר שמואל משום ר' חייא השובר מפרקתה של בהמה קודם שתצא נפשה הרי זה מכביד את הבשר וגוזל את הבריות ומבליע דם באברים ^[7]איבעיא להו היכי קאמר מכביד את הבשר וגוזל את הבריות משום דמבליע דם באברים הא לדידיה שפיר דמי או דלמא לדידיה נמי אסור תיקו: **בתנאי' המעלה את העוף עם הגבינה על השלחן אינו עובר בלא תעשה: גמ' הא אוכלו עובר בלא תעשה** שמע מינה בשר עוף בחלב דאורייתא אימא המעלה את העוף עם הגבינה על השולחן אינו בא לידי לא תעשה: **בתנאי' בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה אסור לבשל ואסור בהנאה בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טמאה בשר בהמה טמאה בחלב בהמה טהורה מותר לבשל ומותר בהנאה ^[7]ר"ע** אומר יחיה ועוף אינם מן התורה שנאמר **י**לא תבשל גדי בחלב אמו **ג'** פעמים פרט לחיה ולעוף ובהמה טמאה ^[8]רבי יוסי הגלילי אומר נאמר ²לא תאכלו כל נבלה ונאמר לא תבשל גדי בחלב אמו את שאסור משום נבלה אסור לבשל בחלב עוף שאין לו חלב אם: **גמ' מנא הני מילי א"ר** אלעזר אמר קרא ³וישלח יהודה את גדי העזים כאן

קיו.

צג א מיי פ"ו מהל' מאלכות אסורות הל' י ועי' בהשגות ובמ"מ סמג לאוין קלו טו"ד סי' סט: **צד** ב ג מיי שם טו"ע שם סעיף א: **צה** ד מיי שם הל' יא טו"ע שם סעיף ז: **צו** ה מיי שם הל' יח סמג שם טו"ע י"ד טו"ע עה סעיף א: **צז** ו מיי שם הל' יא סמג שם טו"ע י"ד סי' סט סעיף טו: **צח** ז מיי [לא נמצא דרמב"ם] וסמג שם טו"ע י"ד סי' ט סעיף א: **צט** ח מיי שם הל' ט סמג שם טו"ע י"ד סי' סט סעיף ג: **ק** ט י מיי פ"ע שם הל' ג סמג לאוין קמא טו"ע י"ד סי' סו סעיף ג: **קא** כ מיי שם הל' ד טו"ע שם:

שיטה מקובצת
לא פורשי כמפרש. י"ב עי' תוס' בכורות דף ל"א ע"ב:

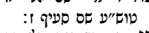

רבינו גרשום

שהיה טהור מליח וטמא תפל. כלומר טמא שאינו מלוח שממלוח יוצא ציר ומתפל אינו יוצא ציר:
טמא מליח וטהור תפל הוא דאסור. כלומר דתפל בולע הא שניהם מלוחין שרו דאינו בולע:
הא דחללי בי טבחה. כלומר מליח ומדיח. הא דלא חללי בי טבחה מדיח ומליח ומדיח ומה לשון חללי רוחצין כדמתרגם וירחץ את הקרב וחללי ית גרא:
מלח ליה במילחא גלגליתא. כלומר מלח ליה מילחא גסה ומנית המלח שעה בתוך הבשר שיוציא הדם ואח"כ נפנץ ליה למלח בהרי דם ולא בעי הדחה אחרית:
הדרא דכנתא. אלו הדקין אבל כנתא עצמה ששמו .אינטרילוי בלע"ז בו מחזיקים דם וצריך למולחו יפה ולהדיוח יפה: דאי בעי למיכל מיניה אומצא אסור. כלומר עד שידיוחו וימלחנו: ואסור בהנאה כלומר ואפי' להשליכו לכלבו:
מנהגי מילי. דכל בשר בכל מיני חלב אסור אע"ג דלא חזינן בקרא אלא גדי:

עין משפט ור מוצה

צג א מיי פ"ו מהל' מאלכות אסורות הל' י ועי' בהשגות ובמ"מ סמג לאוין קלו טו"ד סי' סט: **צד** ב ג מיי שם טו"ע שם סעיף א: **צה** ד מיי שם הל' יא טו"ע שם סעיף ז: **צו** ה מיי שם הל' יח סמג שם טו"ע י"ד טו"ע עה סעיף א: **צז** ו מיי שם הל' יא סמג שם טו"ע י"ד סי' סט סעיף טו: **צח** ז מיי [לא נמצא דרמב"ם] וסמג שם טו"ע י"ד סי' ט סעיף א: **צט** ח מיי שם הל' ט סמג שם טו"ע י"ד סי' סט סעיף ג: **ק** ט י מיי פ"ע שם הל' ג סמג לאוין קמא טו"ע י"ד סי' סו סעיף ג: **קא** כ מיי שם הל' ד טו"ע שם:

שיטה מקובצת
לא פורשי כמפרש. י"ב עי' תוס' בכורות דף ל"א ע"ב:

רבינו גרשום

שהיה טהור מליח וטמא תפל. כלומר טמא שאינו מלוח שממלוח יוצא ציר ומתפל אינו יוצא ציר:
טמא מליח וטהור תפל הוא דאסור. כלומר דתפל בולע הא שניהם מלוחין שרו דאינו בולע:
הא דחללי בי טבחה. כלומר מליח ומדיח. הא דלא חללי בי טבחה מדיח ומליח ומדיח ומה לשון חללי רוחצין כדמתרגם וירחץ את הקרב וחללי ית גרא:
מלח ליה במילחא גלגליתא. כלומר מלח ליה מילחא גסה ומנית המלח שעה בתוך הבשר שיוציא הדם ואח"כ נפנץ ליה למלח בהרי דם ולא בעי הדחה אחרית:
הדרא דכנתא. אלו הדקין אבל כנתא עצמה ששמו .אינטרילוי בלע"ז בו מחזיקים דם וצריך למולחו יפה ולהדיוח יפה: דאי בעי למיכל מיניה אומצא אסור. כלומר עד שידיוחו וימלחנו: ואסור בהנאה כלומר ואפי' להשליכו לכלבו:
מנהגי מילי. דכל בשר בכל מיני חלב אסור אע"ג דלא חזינן בקרא אלא גדי:

עין משפט ונר מצוה

קב א מיי פֿט מהל' מאכלות אסורות הל' ג טוש"ע י"ד סי' פו סעיף ז:

קב ג ג ד ה ו מיי' שס הל' ז טור ש"ע שס סעיף ו ז:

קד ז מיי' פ"ז מהלכות תרומות ה' א':

קה ח ט מיי' פ"ט מהל' מאכלות אסורות הלכה ו:

רבינו גרשום

וילף מיניה כו'. מאותו גדי עזים ולא נזכר בשך בחלב אלא גדי בחלב אמו: תרי מיעוטי כתיבי עזים העזים. כלומר מצי למיכתב תרוייהו עזים למה כתב העזים כאן עזים אבל במקום אחר שנאמר להוציא את הדם. כלומר ששם בישל דם בחלב פטור: ולא בחלב זכר. שיש לו חלב מעט וכך העידו נפגוני שזאז חלב בזכר: ולא בחלב שחוטת. כלומר שהוציאנו מן הדרים חלב לאחר שנשחטת: חלב ומתה מחד קרא נפקא. כלומר מתחלה היה חייב בכבות של חלב משום חלב בישולו חייב נמי משום בשך בחלב וכן במתה מתחלה היה חייב משום נבלת בכבות בישולו חייב משום בשך בחלב מחד קרא נפקא מחד גדי: דם ושליא פירשא בעמא עיניה. כלומר ולא צריך קרא לאפקי: מנין לכהן טמא שאכל תרומה טמאה. כלומר אם לא היה טמא ואכל תרומה טמאה עובר בלאו כדאשכחן והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל וכן בתרומה ז' ועכשיו כי נטמא טומאת הגוף אי איסור חל על איסור ייתי איסור מיתה וליחול על איסור לאו: שאני הכא דגלי רחמנא גדי. כלומר לרבות החלב הא דדייה: הא דרביה דרביה. כלומר דרביה [סבר] אין איסור חל על איסור:

^{[א] יבמות דף עג ע"ב מובא דבתרומה טמאה לילא איסור לאו רק איסור עשה וע"ש כנשי" ד"ה מה שאין ק בתרומה וכתוב: שם ד"ה ואזכין וי"ע.}

קוג:

אַלֵּא לָמָּאן דאָמַר שְׁנֵי כְּתוּבִים ב'ו'.
טובא כתיבי אלא כל הנהו דרצקה חשיב להו כחד וכן הנהו דיהודה כחד:

עֲזִים הָעֲזִים.
ט' תימה דצמד מיעוטא סגי וכן לקמן בסוף פרקין (דף קז:):

עַרְ אִיסוּר.
צחגס מוחק צקונטרס זאת הגירסא להכי קאמר דקסבר שמואל איסור חל על איסור ^ודאי הוה ס"ל בעלמא דאין איסור חל על איסור אלא הוה יליף מהכא לא הוה מפיק חלצ ומתה תרוייהו מחד קרא אלא הוה מוקי קרא צדדמי ולמאי דמשני בצמון דבעלמא קסבר אין איסור חל על איסור נפקי תרוייהו מחד קרא כדפירש צקונט' משום דתרוייהו מין גדי הם: **דָּם לָאו גדי הוּא.**
ואס תאמר מכל מקום לא אמעטי אלא מגדי וי"ל דאפילו לא הוה כתיב אלא לא תצשל צצר צחלצ אמו הוה ממעטינן דס דלא איקרי צצר כדאמר **צפ' כל שעה** (פסחים דף כג:): כשהותרה נבלה היא וחלצה וגידה הותרה אצל דמה לא קאמר שהותרה דלאו ככלל נבלה היא: **וְשֹׁאֵנִי הֵבֵא דרבי רחמנא גדי.**
אי לאו גדי לא הוה ילפינן שחול איסור צצר צחלצ על איסור חלצ מדאמרין סוף פרק גיד הנשה (לעיל דף קג). יבא איסור נבלה ואיסור טרפה ויחול על איסור חלצ דשאני נבלה דמטמאה וטרפה נמי משום דמתיים דכ"ג אמרינן צוצחים פרק חטאת העוף (דף עג.) והא דאמר צפ' גיד הנשה (לעיל דף קג). דאיסור טרפה חל על איסור אצז מידי דהוה לאיסור חלצ אע"ג דאצז מן החי מטמא מ"מ כיון דחלצ צכרת ואפ"ה חייל עליה כל שכן אאצז מן החי: כיון

"דרבי רחמנא גדי ואיבעית אימא הא ידיה הא דריביה בעא מיניה רב אחדבוי בר אמי ^טמרב המבשל בחלב גדי שלא הניקה מהו א"ל מדאיצטריכא לשמואל למיזר בחלב אמו ולא בחלב זכר
זכר הוא דלא אתי לכלל אם אבל האי כיון דבא לכלל אם אסור אתמר המבשל חלב בחלב רבי אמי ורבי אסי חד אמר לוקה וחד אמר אינו לוקה לימא בהא קמיפלגי דמ"ד לוקה קסבר איסור חל על איסור ומאן דאמר אינו לוקה קסבר אין איסור חל על איסור לא דכ"ע אין איסור חל על איסור "אאכילה דכ"ע לא פלגי דלא לקי כי פלגי אבשול מ"ד "לוקה חד איסורא הוא ומ"ד אינו לוקה להכי אפקה רחמנא לאכילה בלשון בישול כיון

כיון דסופינו להציא צמשמע גדי אף עגל וטלה כדאמרן לעיל ומדכתב גדי לדרשה אחי חד לחלצ ומתה לאשמועינן שיהא איסור חל על איסור ואיתרצבו להו תרוייהו דהא מין גדי הן והי מינייהו מפקת וחד לשליל וחד למעוטי טמאה ולקמן נמי צשמעתינן אמרינן שאני הכא דרבי רחמנא גדי אלמא איסור חל על איסור לשמואל הכא מגדי נפקא ליה מריצויא והא דפרריך לקמן וסבר שמואל איסור חל על איסור הא קשיא ליה דמדרבי שמואל חלצ ומתה אלמא איסור חל על איסור: דס ושליא לא צעיא קרא למעוטיניהו דהא לאו גדי ניניהו ומהיכא תיתי לאיסורא: **ומסו צו.**
בזוכל תרומה צטומאת גופו כתיב דהא לעיל מיניה כתיב איש איש מזרע וגו': **פרע לוו כו'.**
אלמא לא אחי איסור טומאת הגוף שהוא צמיתה צדיי שמים וחיל לאיסור טומאת תרומה שאסורה ועומדת עליו צאיסור עשה כדמפרש ציצמות צפ' הערל (עג:): מצשעריך תאכלנו הטמא והטהור [דברים טו] דמשמע טמא וטהור אוכלין צקערה אחת צצר פסולי המוקדשין לאחר צדיוון דאין צהן איסור טומאה וכתיב תאכלנו לזה ולא לאחר כלומר צזה התרתי לטהור לאכול עם הטמא ואע"פ שאוכל צצר טמא שמותר לאכול פסולי המוקדשין צין צטומאת הגוף וצין צטומאת עזמן אצל בתרומה לא התרתי לך לאכול צטומאת עזמה ולאו הצא מכלל עשה עשה. אצל אוכל תרומה צטומאת הגוף מפורש צו לא תעשה דכתיב [ויקרא כג] צקדשים לא יאכל וכתיב צתריה וצא השמש וטהר ואחר יאכל וגו' ומוקמינן ליה צתרומה ציצמות (דף עזד:): **ה"ג בעלמא סבר שמואל איסור חל על איסור ושאני הכא דגלי רחמנא ומסו צו כי יחללוהו ואצע"א בעלמא קסבר אין איסור חל על איסור ושאני הכא דרבי רחמנא גדי.**
ולשון ט' ששמעתי קשיא לי כיון דחד לגופיה הי רבי והי מייתר והא דרשיניהו: **הא דרביה.**
רבי ^טאלעזר שאמר לעיל שמואל משמו וכל היכא דקתני משום פלוני לא שמע מפיו אלא מפי אחרים ^טשאמרו מפיו ושמואל לא ראה את רבי ^טאלעזר מימיו דר' ^טאלעזר צחורצן היה (גיטין דף נג.) מתלמידי רבן יוחנן צן זכאי ושמואל מדורות האחרונים היה צסוף שנותיו דרבי צ: **שלא הניקה.**
לא ילדה מעולם ויש לה חלצ כשהיא קרובה לימי לידתה מי דייקנין אמו שהיתה אמו צכזר או לא: **חד אמר לוקה.**
קס"ד דלאכילה קאמר והס' התרו צו משום צצר צחלצ: **אין איסור חל על איסור.**
ולא נפיק מקרא דלגופיה וקרא יתירא לית לן לרצוי דאיכא למימר חד לרצוי שליל אחא דחד איסור הוא דאיכא וחד למעוטי שליא אחא דלא ס"ל פירשא הוא וצעי קרא למעוטי דאילו למעוטי דס וטמאה לא איצטריך דכיון דאין איסור חל על איסור מהיכא תיתי לן דליחסרו דצעי למעוטיניהו: **כי פליגי אבשול.**
שהרי צחלצ וכל שאר איסורין לא נאסרו לצשל אלא צצר צחלצ הלכך גבי צשול אין כחן אלא איסור צצר צחלצ:

כל הבשר פרק שמיני חולין

כאן.
פירש לך הכתוב שגדי זה מעזים היה: **הא.**
אס לא פירש יש צמשמע אף שאר צהמה מדאיצטריך ציה לפרוש: **ויעלף.**
גזירה שוה מיניה מה גדי האמור כאן עזים אף גדי האמור צצצר וחלצ עזים הוא: **חרי מיעוטי כתיבי.**
ה"א דכתיב צכל חד מיעוטא הוא:

אמר שמואל.
קרא יתירא כתיב לדרשה ודרשינן להו. ולקמן פריך תלתא קראי כתיבי ושמואל שיתא דריש: **לרצוס אס החלצ.**
שאס צשל קלצ צקלצ ואלכו עוצר משום חלצ ומשום צצר צחלצ: **אס המסה.**
שאס צשל צצר נבלה צחלצ ואלכו עוצר משום צצר צחלצ ואף על גב דצעלמא אין איסור חל על איסור וכלן הרי קדמו איסור חלצ ואיסור נבלה לאיסור צצר צחלצ אחא קרא ורביניהו: **להוציא אס הטמאה.**
צצר צהמה טמאה צצשל אפילו צחלצ צהמה טהורה: **ולא צחלצ זכר.**
שהיה לו חלצ מועט מן הדדים כגון אס נשתנה והיו לו דדים: **ולא צחלצ שחוטת.**
דאמו צמשע הראייה להיות אס ולא משנשחטה: **צחלצ אמו.**

צמשע שלא נאסר חלצ אלא ממין שנאסר צצר וגדי הא איתרצאי ציה כל צהמה טהורה ולא טמאה הלכך חלצ כגדי דהא אמו כתיב וקא ממעט חלצ טמאה אפילו הצצר טהור: **איסור חל על איסור.**
אני שמעתי דגרס ליה והכי פירושו איסור חל על איסור ולא אצטריך קרא לא לחלצ ולא למתה: **מחד קרא.**
כלומר מההוא קרא דאתא לגופיה נפקי דאס צשל חלצ או צצר נבלה צחלצ אף הם צמשמע. וקשיא לי הא דאמרין לקמן צפירקין (דף קטז.) לר"ע משום דלית ליה איסור חל על איסור מייתרי ליה כולוהו תלתא גדי לדרשה ואמרין חלצ ומתה לא צריכי קרא והכא לשמואל נמי דלית ליה איסור חל על איסור אמרינן חלצ ומתה מחד קרא נפקי ולא מייתרי כולוהו אלא תרי. ונראה צעיי דלא גרסינן להאי קסבר שמואל איסור חל על איסור אלא הכי גרסינן חלצ ומתה מחד קרא נפקי כו' דכולוהו תלתא גדי מייתרי לדרשה דהוה ליה למיכתב לא תצשל צחלצ אמו כל מי שיש לו חלצ אס צהמה

חל על איסור ואיתרצבו להו תרוייהו דהא מין גדי הן והי מינייהו מפקת וחד לשליל וחד למעוטי טמאה ולקמן נמי צשמעתינן אמרינן שאני הכא דרבי רחמנא גדי אלמא איסור חל על איסור לשמואל הכא מגדי נפקא ליה מריצויא והא דפרריך לקמן וסבר שמואל איסור חל על איסור הא קשיא ליה דמדרבי שמואל חלצ ומתה אלמא איסור חל על איסור: דס ושליא לא צעיא קרא למעוטיניהו דהא לאו גדי ניניהו ומהיכא תיתי לאיסורא: **ומסו צו.**
בזוכל תרומה צטומאת גופו כתיב דהא לעיל מיניה כתיב איש איש מזרע וגו': **פרע לוו כו'.**
אלמא לא אחי איסור טומאת הגוף שהוא צמיתה צדיי שמים וחיל לאיסור טומאת תרומה שאסורה ועומדת עליו צאיסור עשה כדמפרש ציצמות צפ' הערל (עג:): מצשעריך תאכלנו הטמא והטהור [דברים טו] דמשמע טמא וטהור אוכלין צקערה אחת צצר פסולי המוקדשין לאחר צדיוון דאין צהן איסור טומאה וכתיב תאכלנו לזה ולא לאחר כלומר צזה התרתי לטהור לאכול עם הטמא ואע"פ שאוכל צצר טמא שמותר לאכול פסולי המוקדשין צין צטומאת הגוף וצין צטומאת עזמן אצל בתרומה לא התרתי לך לאכול צטומאת עזמה ולאו הצא מכלל עשה עשה. אצל אוכל תרומה צטומאת הגוף מפורש צו לא תעשה דכתיב [ויקרא כג] צקדשים לא יאכל וכתיב צתריה וצא השמש וטהר ואחר יאכל וגו' ומוקמינן ליה צתרומה ציצמות (דף עזד:): **ה"ג בעלמא סבר שמואל איסור חל על איסור ושאני הכא דגלי רחמנא ומסו צו כי יחללוהו ואצע"א בעלמא קסבר אין איסור חל על איסור ושאני הכא דרבי רחמנא גדי.**
ולשון ט' ששמעתי קשיא לי כיון דחד לגופיה הי רבי והי מייתר והא דרשיניהו: **הא דרביה.**
רבי ^טאלעזר שאמר לעיל שמואל משמו וכל היכא דקתני משום פלוני לא שמע מפיו אלא מפי אחרים ^טשאמרו מפיו ושמואל לא ראה את רבי ^טאלעזר מימיו דר' ^טאלעזר צחורצן היה (גיטין דף נג.) מתלמידי רבן יוחנן צן זכאי ושמואל מדורות האחרונים היה צסוף שנותיו דרבי צ: **שלא הניקה.**
לא ילדה מעולם ויש לה חלצ כשהיא קרובה לימי לידתה מי דייקנין אמו שהיתה אמו צכזר או לא: **חד אמר לוקה.**
קס"ד דלאכילה קאמר והס' התרו צו משום צצר צחלצ: **אין איסור חל על איסור.**
ולא נפיק מקרא דלגופיה וקרא יתירא לית לן לרצוי דאיכא למימר חד לרצוי שליל אחא דחד איסור הוא דאיכא וחד למעוטי שליא אחא דלא ס"ל פירשא הוא וצעי קרא למעוטי דאילו למעוטי דס וטמאה לא איצטריך דכיון דאין איסור חל על איסור מהיכא תיתי לן דליחסרו דצעי למעוטיניהו: **כי פליגי אבשול.**
שהרי צחלצ וכל שאר איסורין לא נאסרו לצשל אלא צצר צחלצ הלכך גבי צשול אין כחן אלא איסור צצר צחלצ:

^{ומר}

מסורת הש"ס

^{[א] וקדושין כד. וש"נ,}
^{[ב] מסכר לקמן קטז,}
^{[ג] ונקמן קיד. קטז. ולעיל קא. יבמות כז. קדושין עז: סנהדרין פא. כריתות יד. יד: כג. מעילה טז,}
^{[ד] סנהדרין פג,}
^{[ה] ז"ל אלוטור,}
^{[ו] ויבמות יג:}
^{[ז] וזה דלא יליף מבשר צחלצ ע"י חוס' לעיל קא:}
^{[ח] ד"ה ת"ל שבת האל,}
^{[ט] ז"ל מרבא,}
^{[טו] צבי"א: ולשון,}
^{[י] ז"ל אלוטור,}
^{[יא] צ"מ פה,}
^{[יג] ז"ל אס,}
^{[יד] ונ"י חוס' וימא ס,}
^{[ט"ה] תרי ומש"ש צלדו,}
^{[טז] ע"י רש"א,}

תורה אור השלם

^{1.} ואת ערת גדי העזים הליבשה על גדיו ועל חלקת צואתו:

^{2.} ושמרת את משמרתו ולא ישאנו עקלו חטא ויתרו בו כי יחלקוהו אני יי מקדשך: ויקרא כב ט

גזיון הש"ס

^{נב' שאינו במיתה שנאמר. עי' יבמות דף ז ע"א רש"י ד"ה תרומה טמאה ונגיטין דף נד ע"א ברש"י ד"ה דאכל מיניה וי"ע ועי' לעיל דף קא ע"א חוס' ד"ה צנעמא ועי' פ"א משנה ג' דפרה וצ"ש שם: רש"י ד"ה הא דרביה וכו' שאמרו וכו'. עי' צ"צ דף קיד ע"ב ברש"ים ד"ה משום ר"י:}

מוסף רש"י

וכל שני כתובין הבאין באחד אין מלמדין. מכלא כתיב אחד וגמור כולוה מיניה (קדושין כד.) מדאזכר כתיבי ללחך ולא ילפא מתכניה שמע מינה דוקא הני קאמר (פסחים סה.)

(א) [מוספתא פ"ח ה"ג], (ב) [נעיל קיג: וס"ז], (ג) מכשירין פ"ו מ"ה, (ד) [קדושין ה: כה. ע"ג],

רבינו גרשום

המבשל חלב בחלב. איבעית אימא מר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי כלומר מ"ד לוקה אבישול אבל אאכילה לא לקי. ומ"ד אינו לוקה אאכילה דאין איסור חל על איסור אבל אבישול לקי. מיתובי המבשל במי חלב כ"ו הפיגול והנותר והא הכא חזינן דאיסור בשר בחלב חל על פיגול ועל נותר: והמחל שמרים של שמן כ"ו פ"א מחל שבא תחלה כשדורכין הותים לעשות שמן מה שבא תחלה כמים הוא ואין שמן גמור. תאמר בפרה ורחל שלא נאסרה עמו בשחיטה הוראלי ואינו נאסרה עמו בשחיט' עם הגדי לא יאסר עמו בבישול ת"ל בחלב אמו כל שיש לו חלב אסר. בחלב אחותו גדולה מנין כגון פרה. אחותו גדולה שלא נכנסה עמו לידר להתעשר כלומר כל מעשר בקר וצאן בקר בפ"ע וצאן בפ"ע. מה לאמו שכן נאסרה עמו בשחיטה תאמר באחותו הקטנה ברחל שלא נאסרה עמו בשחיטה אחותו גדולה תוכיח שלא נאסרה עמו בשחיטה ואסורה עמו בבשול אף אני אסור אחותו קטנה מה לאחותו קטנה כ"ו אי הכי אחותו גדולה נמי תיתי מביניא כ"ו כלומר מאמו מה לאמו שכן נאסרה עמו בשחיטה תאמר באחותו גדולה שלא נאסרה עמו בשחיטה ואסורה עמו בבישול ואם נקשי מה לאחותו קטנה שלא נכנסה עמו לידר להתעשר אין אנו יכולין להקשות שהיא נכנסה עמו לידר

ומר אמר חדא כו'. מ"ד לוקה קאי

ומ"ד אין לוקה קאי אאכילה דאס לא המרו בו משום אכילת חלב אלא משום בשר בחלב אינו לוקה דלא אמי איסור בשר בחלב וחייל אאיסור חלב: **כמי חלב.** מיסג"א זע"ו: **הפגול והנותר.** אלמא

אע"ג דאסירי וקיימי אמי איסור בשר

בחלב וחייל עלייהו והוא הדין נמי אס

בשל חלב בחלב אלמא מרביא דגדי נפקא לן דחייל על כל איסורין: **האי סגא.** נמי סגר בכל איסורין דאיסור חל על איסור ואינהו סברי לה כמ"ד אין איסור חל על איסור ותנאי טובא חיפליגו זה: **הרי הן כחנז.** להכשיר את הורעים וחלז נקרא משקה דכמיצ (שופטים ד) ותפתח את נאד החלז ותשקהו: **והמוחל.** משקה הזז מן היתים: **הרי הוא כשמן.** ושמן יאקרי משקה דכמיצ (ישעיה כה) משתה שמים: **אין לי אלא כחנז אמו.** כלומר עז: **פ"ג.** מקרא שני: **בחנז אמו.** דמייתר לרצויי כל חנז זהמה טהורה דהאי תנא לא מנריך ליה לכשמואל בחנז וזכר וחלז שמוטה וחלז

טמאה ממד קרא דלגופי' נפקי דהא אמו כמיצ ולא שחוטה ולא זכר ולא טמאה דהא גדי אוכמיצ ובטהורה משתעי כדאמרן [ק"ג]. להוציא את הטמאה ועל כרחיק אמו נמי טהורה דאי אמו טמאה לא הוי איהו טהור הלכך להכי אלא אתא וגדי משמע ליה גדי דווקא ובשר מיה ושאר בהמות מגדי ימירא נפקי לאיסורא דאי סבירא ליה גדי הכל כמשמע אפילו עגל וטלה למה ליה לרצויי חלב פרה ורחל והא אמו כמיצ ולקמן [דף קטו.] דמשמע לן יתורא דגדי גדי לר"ע למעוטי מיה ועוף הני מילי למאן דמשמע ליה גדי ואפילו עגל וטלה אחי קרא ימירא למעוטי אצל למאן דמשמע ליה גדי דווקא קראי ימירי לרצויי אתו דאי למעוטי לא אינטריק וחד למעוטי טמאה ולשליל לא אינטריק קרא דממשמעות יליף ליה כדאשכחנא גבי ר"ע לקמן דאמר שליל גדי מעליא: **הא אסיא ליה.** שפיר בק"ו: **מעיקרא דדינא.** מתחלת הדין דקמני מה אמו שלא נאסרה עמו בהרבעה נאסרה עמו בצשול זהו מחלתו של ק"ו ויש להקשות מה לאמו שכן נאסרה לישחט עמו ציום אחד. ולהכי נקט מעיקרא דדינא פירכא משום דפעמים מקשה על סוף הדין כגון דקמני סיפא פרה

כל הבשר פרק שמיני חולין

קיד.

ביון דע"א אבי"ה לא א"ק. תימה אימא איפכא כדאמר בסמוך כיון דאצשול לקי אאכילה נמי לקי: **המבשול במי חלב פטור.** איסורא מיהא איכא דהא כותח מנסיכוי דחלנא עצדי ליה כדאמר בריש אלו עוברין (פסחים דף מז.) ואמרין לעיל (דף ק"א:) דאסור לאכול בשר כזותח: **בחלב פרה**

ורחל מנין. לא אינטריק ליה אלא לרבות בשאין מינו כגון פרה בחלב גדי או גדי בחלב פרה אצל פרה בחלב עצמה הא דרשינן לעיל (דף ק"ג:) כל מקום שנאמר גדי אפילו פרה ורחל כמשמע וזכנס דחק צקונטרס: **פרה** ורחל שנאסרו עמה בהרבעה. ואמ"ת מיה ועוף יוכיחו לר' עקיבא או עוף לחודיה לר' יוסי הגלילי דנאסרו בהרבעה עס שאינו מינו כדאמרין בסוף שור שנגח את הפרה (צ"ק דף נה.) ולא נאסרו בצשול וי"ל דעדיפא פריך: **מה לאמו שכן נאסרה עמו בשחיטה.** תימה לרבנן מיה תוכיח דאין אומא ואת בנו נוהג צחיה: **תלמוד לומר בחלב אמו.** עוד דריש מינה צסמוך היא עצמה בחלבה אע"ג דשמואל דריש ליה למלתייהו לעיל (דף ק"ג:) הכא דריש מנחנז דתרי מינייהו מיייתרי דהוה מצי למכתב בזהו ואנא ידענא דבחלב אמו קאמר כיון דצחד מיייתרו הוה כמיצא בחלב אמו ורבי יוסי הגלילי דממעט עוף שאין לו חלב אס מו"ו דלמו קא דריש: עד

דדינא פירכא מהיכא קא מיייתת לה מאמו מה לאמו שכן נאסרה עמו בשחיטה תאמר בפרה שלא נאסרה עמו בשחיטה תלמוד לומר בחלב אמו תניא אידך בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו בחלב אחותו גדולה מנין אמרת ק"ו ומה אמו שנכנסה עמו לידר להתעשר נאסרה עמו בבשול אחותו שלא נכנסה עמו לידר להתעשר אינו דין שנאסרה עמו בבשול תלמוד לומר בחלב אמו והא למה לי קרא הא אתיא ליה אמר רב אשי משום דאיכא למימר מעיקרא דדינא פירכא מהיכא קא מיייתת לה מאמו מה לאמו שכן נאסרה עמו בשחיטה תאמר באחותו גדולה שלא נאסרה עמו בשחיטה תלמוד לומר בחלב אמו אשכחן אחותו גדולה אחותו קטנה מנין אתיא מביניא מהי תיתי מאמו מה לאמו שכן נאסרה עמו בשחיטה אחותו גדולה תוכיח מה לאחותו גדולה שלא נכנסה עמו לידר להתעשר אמו תוכיח [ו] וחזר הדין לא ראי זה כראי זה ולא ראי זה כראי זה הצד השוה שבהן שהוא בשר ואסור לבשל בחלב אף אני אביא אחותו קטנה שהוא בשר ואסור לבשל בחלב אי הכי אחותו גדולה נמי תיתי מביניא אין הכי נמי אלא בחלב אמו למה לי מבעי ליה לכדתניא בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו היא

ורחל שנאסרו עמו בהרבעה אינו דין שנאסרו עמו בצשול זהו סוף הדין ואס היה מקשה ואומר זהמה טמאה תוכיח שנאסרה עמו בהרבעה ולא נאסרה עמו בצישול אף אתא אל תתמה על פרה ורחל כו' זו היא פירכא על סוף הדין: **חנז אחוסו גדולה מנין.** אני שמעתי דהיינו פרה שהיא מין זהמה כמותה אצל מין גדול הוא ומהאי קרא גופיה דריש ותנא אחרינא הוא ולישניה הוא דשני ועוד דלא נפק ליה פרה ורחל מיתורא דחד קרא אלא פרה לחודה דחלוקה מן הגדי בשני חילוקין חדא דנאסרה עמו בהרבעה וחדא דאין נכנסת עמו לידר להתעשר אצל רחל שנכנסת עמו לידר להתעשר דהא מעשר בקר ואין כמיצ (ויקרא כו) וכל אלא כמשמע לא נפקא ליה מיניה שחאסר עמו בצישול הלכך יליף ברישא פרה והדר אתיא ליה רחל זהנז השוה דללקמן. בקר אינו נכנס עם האין להתעשר צפרק בתרא דכבורות (דף עג:). **ומה אמו.** שאינה חלוקה ממנו לענין מעשר דהא מינה היא ואע"פ שכבר ילדה עדיין היא ראויה ליכנס עמו לידר להתעשר דגדייה יולדת בתוך שנתה ונכנסת עם בנה לידר להתעשר כשעדיין לא נכנסה להתעשר כדתניא בצבורות (דף כ:) גדייה שילדה שלש בנות וכל בנותיה ילדו שלש [שלש] כולן נכנסות לידר להתעשר ואפ"ה חלקה הכתוב ממנו לאוסרה עמו בצישול: **אחוסו גדולה.** פרה שאינה נכנסת כו': **תלמוד לומר בחנז אמו.** קרא ימירא לרצויי כל חלב וממילא איתרצאי פרה דאשכחן דנחלקה ממנו לענין מעשר תיחלק ממנו לצישול: **אחוסו קטנה.** רחל: **מציניא.** מאמו ומאחותו גדולה: **סיסי מאמו.** דמה אמו שלא נאסרה עמו בהרבעה נאסרה עמו צצישול אחותו קטנה שנאסרה עמו בהרבעה אינו דין שנאסרה עמו צצישול: **מה לאמו כו': אי הכי אחוסו גדולה נמי סיסי מציניא.** מאמו ומאחותו קטנה ומחאי הדין שהרי אין להשיב עליו והכי דנינן מה אמו שנכנסת עמו לידר נאסרה עמו בצשול אחותו גדולה לא כל שכן וכי פרכת מה לאמו שכן נאסרה עמו צשחיטה תאמר באחותו גדולה אחותו קטנה תוכיח ותו ליכא למיפיק מה לאחותו קטנה שכן לא נכנסה כו' אלמא מפלגי דינא נפקא לן קך שמעתי וקשיא לי הכי נימא אחותו קטנה תוכיח הא אכתי לא קיימא לן אחותו קטנה לאיסורא. ואני שמעתי דהכי פריך מאי חזית דאחותו גדולה נפקא לן מקרא וקטנה מציניא תיפוק ליה אחותו קטנה מרצויא דקרא וגדולה מציניא וקשיא לי חדא דמסתברא קרא כי רצי לאחותו גדולה לאיסורא

עין משפט ור מצה

קו א ב ג מ"י פ"ע מה'ל מאלכות אסורות הלכה ו 1 סמג לאוין קמא טו"ע י"ד סימן פו סעיף ו [1]:
קו ד מ"י פ"י מהלכות טומאת אוכלין הלכה ד:
קח ה מ"י שס הלכה יג:

אפי

אעזי רש"י

מיישג"א. נסיוב החלב.

אפי

שיטה מקובצת

א] דהא גדי בטהורה משחתי כדאמרן גדי להוציא את הטמאה:
ב] הלכך להכי אתא וגדי משמע ליה: